

PRUDÈNCIA I RESPONSABILITAT

RODA DE PREMSA

25/09/2023

Som un partit polític convençut que no ens podem girar d'esquena a Europa.

Per nosaltres, Europa no és el problema sinó el camí per la solució del problema.

El 7 de juny del 2023 el cap de Govern ens convidà a participar en la configuració d'un "Pacte d'Estat per a la negociació d'un acord d'associació amb la Unió Europea"

Vam acceptar la invitació i aplaudir la iniciativa.

Fins avui he participat en cinc reunions:

15/06/23

05/07/23

20/07/23 Discussió calendari negociació

01/08/23 Rúbrica pacte

05/09/23 a petició meva ampliació de l'ordre del dia a la qüestió dels Serveis Financers (Annex IX de l'acord que s'està negociant)

I- Nota prèvia: Conèixer el funcionament de les institucions europees: Consell de la Unió-Comissió Europea.

II- Antecedents coneguts per nosaltres i també pel Govern:

-Juliol 2019: Non-paper del Govern francès. Posa en qüestió –és a dir que considera que no poden figurar en l'acord d'associació– els serveis financers.

Què diu?

- 1- La UE ha de preservar les seves relacions amb els països de veïnatge proper.
 - a. Avisa que no es pot donar a AMS el que no s'ha acceptat per Suïssa
 - b. Recorda les condicions imposades als països adherits a l'Espai Econòmic Europeu (Noruega, Islàndia i Liechtenstein) en l'àmbit dels serveis financers.
 - c. Referència al Brèxit.
- 2- La Comissió ha de limitar-se al mandat de negociació del Consell Europeu i abstenir-se d'afegir els serveis bancaris en l'àmbit de les negociacions.
- 3- L'accés d'AMS al mercat únic pels serveis financers comporta el risc d'afeblir els esforços de lluita contra el blanqueig i també la protecció dels consumidors, sense comportar cap contrapartida d'interès per la UE
"serieuses vulnérabilités"
- 4- Si mai la comissió vol oferir als AMS una perspectiva d'accés futur s'assenyalen uns requisits molt estrictes:
 - a) Homologació reglamentària completa, amb mecanisme d'aplicació estricta.
 - b) Competència de les tres autoritats europees de supervisió.
 - c) Un "bilan de santé" complet abans d'obtenir el passaport fer per les autoritats europees de supervisió.
 - d) Evitar les "coquilles vides": les empreses instal·lades han de treballar per mercat local.

A més d'això els supervisors europeus podrien exigir que una part significativa dels clients d'aquestes empreses s'identifiquin com clients locals.

- e) Transparència fiscal
- f) Supervisió contra el blanqueig eficaç i de qualitat.
- g) Preservar els acords bilaterals existents en matèria de supervisió (Mònaco/França)

Conclusió del Non-Papier:

Si qualsevulla de les condicions esmentades no fos satisfeta en un moment donat, la UE hauria de poder suspendre l'accés al mercat únic, independentment de l'existència d'un mecanisme de solució dels conflictes en l'acord d'associació

- **16/02/2021:** Working Paper Secretariat del Consell de la Unió Europea. Condicions per la inclusió dels serveis financers en la futura associació entre la UE i Andorra, Mònaco i San Marino. Aquell Working Paper porta adjunt un Non-Papier.

- **23/02/2021:** Reunió del Groupe AELE. Es debat sobre l'accés d'Andorra, Mònaco i San Marino al mercat europeu dels serveis financers.

En aquella reunió els països que intervenen (França, Espanya, Àustria, Alemanya, Polònia, Finlàndia i Luxemburg) donen suport al plantejament de la Comissió Europea consistent en establir unes condicions molt estrictes pel que fa a l'obligació d'assumir una homologació reglamentària i, també, un mecanisme de supervisió sòlid.

La Comissió Europea insisteix que cal un dispositiu de vigilància a partir del model de l'Estat Patrocinador com a única opció viable, el que rep el suport de França i Espanya.

En aquella data—23 de febrer del 2021—per a la Comissió la qüestió de la supervisió bancària era “central”. 23 de febrer del 2021!!!

La Comissió va remarcar aquell dia que els acords actuals, de manera especial entre França i Mònaco per a la supervisió dels bancs i de les asseguradores monegasques eren un bon model que es podria aplicar a Andorra i San Marino.

En tot cas la Comissió diu ja —el 23 de febrer del 2021— que era impossible d'acceptar que només hi hagués l'única supervisió dels tres estats, atesos els riscos vinculats a l'obertura del mercat dels serveis financers.

La Comissió Europea va presentar detalladament en el seu *non paper* les cinc condicions de sortida per a una discussió.

Són aquestes:

- 1) Marc reglamentari idèntic al de la UE
- 2) Marc de supervisió sòlid, amb l'establiment d'acords de cooperació amb les autoritats de supervisió dels estats membres veïns, sobre el model de l'acord bilateral actual entre França i Mònaco.
- 3) Reconeixement del poder d'intervenció de les autoritats europees de supervisió sobre les institucions per a la participació d'Andorra, Mònaco i San Marino als processos d'adopció de decisió, prenent com a exemple el model dels Estats de l'Espai Econòmic Europeu/Associació Europea de Lliure comerç, que estan representats als consells d'administració de les autoritats europees de supervisió.
- 4) Supervisió directa, en alguns casos, per les autoritats de supervisió europees.
- 5) Entrada en vigor diferida de les disposicions sobre els serveis financers.

(En aquella reunió –23 de febrer 2021– tant els representants de França com d'Espanya varen ser molt durs envers Andorra i com he dit els altres països que van intervenir donaven suport a la Comissió)

- **21/06/2022:** Es reuneix a Luxemburg el Consell de la Unió Europea. En les “conclusions du Conseil UE” el Consell de la Unió Europea remarcà aquell dia que la participació d'Andorra, Mònaco i San Marino al mercat interior de la Unió Europea ha de descansar, entre altres qüestions, sobre: “les quatre llibertats del mercat interior i les polítiques horitzontals d'acompanyament, la posada en marxa de condicions equitables, la bona governança fiscal i l'assumpció del cabal, especialment en el sector financer...”

I el Consell de la Unió Europea encara afegeix “... que el futur acord hauria d'estar fonamentat sobre la preservació del bon funcionament de l'homogeneïtat del mercat interior i el manteniment de la seguretat jurídica, prenent simultàniament en consideració les especificitats de cada país i la seva situació particular, de conformitat amb la declaració sobre l'article 8 del tractat sobre la Unió Europea.”

El paràgraf 49 d'aquelles conclusions de –insisteixo– 21 de juny del 2022 és contundent en relació a la fiscalitat: El Consell de la Unió Europea remarca “... que un arrenclerament complet sobre les normes de la Unió Europea s'imposa amb la finalitat d'evitar que es creïn forats en el mercat únic”

- **El 25 d'octubre del 2022** les conclusions del Consell de l'Espai Econòmic Europeu van en la mateixa direcció

- **16/12/2022 Non Paper Commission Européenne:**

(paper de posició) de la Comissió Europea que reprèn fil per randa el que havia assenyalat el Non-Papier francès del juliol del 2019 i les Conclusions del Consell de la Unió Europea del 21 de juny del 2022:

- 1) Anàlisi/examen previ i rigorós del sector financer andorrà que comporta una auditoria de les infraestructures de supervisió del país, el cost de la qual és a càrrec del país auditat.
- 2) Seguiment continuat de l'eficàcia de les infraestructures i de supervisió d'Andorra, Mònaco i San Marino.
- 3) Aplicació dinàmica del cabal comunitari assenyalant que Andorra l'ha de transposar fent referència a la legislació francesa o espanyola.
- 4) Les autoritats europees de supervisió han d'exercir la seva autoritat sobre la jurisdicció d'Andorra i els seus establiments financers.
- 5) Prestació de serveis financers al nivell local: Vigilància sobre la creació d'entitats jurídiques que no tinguin gaire o cap substància i no tinguin gens o molt poca activitat econòmica (societats pantalla).
- 6) Mecanisme de salvaguarda: suspensió determinada possible de l'acord. Mecanisme a disposició de la UE de manera unilateral.

- **22/06/2023 Carta reguladors UE:** En data 22 de juny del 2023 els tres organismes de supervisió financera de la UE (EBA, EIOPA i ESMA) s'adrecen a la Comissió Europea instant-la "... a considerar amb deteniment els riscos de reputació subjacents als quals s'exposaria la UE i, en conseqüència, les institucions de la UE, i aconsellen adoptar un enfocament prudent en l'obertura del Mercat Únic en els serveis financers als Microestats."

III- Mònaco:

En la Declaració de la Comissió Europea del 15 de setembre anunciant que s'havien suspès de comú acord les negociacions amb Mònaco per un acord d'associació, es deia que la Comissió "continuarà a treballar en les properes setmanes amb la finalitat de concloure les negociacions amb el Principat d'Andorra i la República de San Marino des d'ara fins al final del 2023."

IV- Proposta Serveis Financers:

Posteriorment, el dilluns passat, 18 de setembre, la Comissió Europea va presentar al Govern una proposta de Protocol sobre serveis financers així com el contingut del l'Annex IX del projecte d'acord d'associació.

Aquell protocol recull, amplia, reforça i alhora desborda els avisos precedents de les institucions europees que he esmentat i la seva eventual implementació deixaria el sector financer andorrà al llindar de l'explosió.

V- CONCLUSIÓ:

Tot plegat ens aporta la confirmació que la millor manera de perdre una negociació, o de perdre-s'hi, és entrar-hi sense idees, sense objectius i sense aliats.

Estic convençut que la secretaria d'Estat del Govern que porta les converses amb la Comissió Europea no treballa amb una definició prou clara del que li convé o no li convé al país. La seva obsessió, que no pot amagar la feblesa del seu equipatge negociador, és la fotografia de conclusió de les negociacions amb la Comissió Europea tal i com li exigeix el vicepresident Sefcovic, al mes de desembre del 2023. Volen aprofitar el que han definit, ben infantilment, com una "finestra d'oportunitat".

El cap de Govern Xavier Espot va proposar al conjunt de partits polítics del país, el dia 7 de juny del 2023, un pacte d'Estat per avançar en la concreció de l'acord d'associació amb la Unió Europea. Una bona iniciativa que comporta una corresponsabilitat de tots els que vam rubricar, el passat primer d'agost, el document negociat del pacte d'Estat.

El fet, important i, perquè no dir-ho, cabdal d'avançar sobre la base d'un acostament constant d'experiències i de visions polítiques diferents és, sense cap mena de dubtes, un fre per a accions i decisions ràpides com les que ens voldrien fer acceptar el Govern i la Comissió Europea. Però un treball menys atabalat i més endreçat pot garantir contra els riscos d'error o d'irreflexió.

Al capdavall del que es tracta per a uns i altres, Govern, oposició al Consell General i moviments polítics que no són al Consell General en aquesta legislatura, és d'avaluar correctament les nostres forces –les del país– sense exagerar-les –és a dir sobre estimar-les– ni menystenir-les. I de defensar els nostres interessos, els del país i de la gent d'Andorra.

I per això cal que el nostre país pugui escollir les seves prioritats. I només ho podrà fer havent pogut conèixer, analitzar i debatre un estudi de l'impacte –positiu i negatiu– que suposaria l'aplicació de l'acord d'associació. Un estudi que no existeix encara perquè el Govern tot just es va plantejar encomanar-lo el dia 5 de setembre.

Al capdavall, esdevé indispensable que els responsables del Govern parlin, en relació a les negociacions amb la Comissió Europea, un llenguatge de veritat, és a dir, que diguin què els han dit, què han dit ells, i què podem esperar de tot plegat.